

MATEŘSKÁ ŠKOLA BRAŠKOV, OKRES KLADNO

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

STROM POZNÁNÍ

Motto školky:

„Všechno co opravdu potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské školce”

Robert Fulghum

OBSAH

1. Identifikační údaje	3
2. Obecná charakteristika školy	4
3. Podmínky vzdělávání	5
3. 1. Věcné podmínky	5
3. 2. Životospráva	6
3. 3. Psychosociální podmínky	6
3. 4. Organizace	7
3. 5. Řízení mateřské školy	9
3. 6. Personální a pedagogické zajištění	9
3. 7. Spoluúčast rodičů	10
3. 8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	11
3. 9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných	11
3. 10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	12
4. Organizace vzdělávání	13
4. 1. Charakteristika tříd	13
4. 2. Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd	14
4. 3. Zajištění souběžného působení dvou učitelů ve třídě.....	14
4. 4. Přijímání dětí	14
4. 5. Pravidla organizace individuálního vzdělávání pro děti s povinnou předškolní docházkou	15
5. Charakteristika vzdělávacího programu	17
5. 1. Charakteristika programu	18
5. 2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	18
5. 3. Metody a formy vzdělávání	19
5. 4. Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	20
5. 5. Průběh vzdělávání dětí nadaných	22
5. 6. Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let	22
6. Vzdělávací obsah	23
6. 1. Integrované bloky	23
6. 2. Dílčí programy školy	39
7. Evaluační systém	41

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Vzdělávací program: vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání

Motivační název: STROM POZNÁNÍ

Název školy: Mateřská škola Braškov, okres Kladno

Adresa školy: Rudé armády 19, 273 51 Braškov, p. Unhošť

Telefon: 312 698 514

Mobil:
1. třída „koťata“ – 739 041 188
2. třída „myšky“ – 731 154 243
3. třída „lvíčata“ – 736 406 585

E-mail: skolka@braskov.cz

IČO: 70 99 49 51

Statutární zástupce: Petra Strejčková, DiS.

Zpracovatelé ŠVP: Petra Strejčková, DiS., Mgr. Petra Liptáková, Martina Polívková, Ilona Dlouhá, Zdena Shbatová

Název zřizovatele: obec Braškov

Adresa zřizovatele: Dukelská 11, 273 51 Braškov, p. Unhošť

Kontakty: 312 698 527, 312 690 227

E-mail: ou@braskov.cz

Platnost od: 1. 9. 2018

Číslo jednací: 24/2018

Projednán dne: 30. 8. 2018

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

➤ **Velikost školy**

- ✓ Budova mateřské školy vznikla v roce 1889, od roku 1954 je budova využívána jako mateřská škola.
- ✓ Mateřská škola zajišťuje celodenní provoz s kapacitou 60 dětí.
- ✓ Školku navštěvují děti zpravidla od 3 do 6 let.
- ✓ MŠ má tři věkově smíšené třídy –
  - Kořata** – kapacita 18 dětí - děti ve věku 3 – 5 let
  - Myšky** – kapacita 22 dětí - děti ve věku 3 – 5 let
  - Lvičata** – kapacita 20 dětí - děti ve věku 5 – 7 let
- ✓ V naší mateřské škole pracuje 9 zaměstnanců – 5 kvalifikovaných učitelů a 4 provozní zaměstnanci

➤ **Lokalita školy**

Mateřská škola se nachází v obci Braškov naproti obecnímu rybníku a v těsné blízkosti autobusové zastávky. Obec se nachází na okraji regionu a přírodního systému Křivoklátsko, blízko poměrně zachovalého životního prostředí a s možností blízkého kontaktu s přírodou. Dopravní obslužnost je velmi dobrá. Rodiče mají k dispozici malé parkoviště, které patří k mateřské škole.

➤ **Charakter a specifika budovy**

Jedná se o dvoupatrovou budovu s rozlehlou zahradou, která je umístěna ve svažitém terénu. Celá budova je zateplena, má nová okna a dveře. Byla opravena střecha a okna mateřské školy byly opatřeny venkovními žaluziemi. Dále byla budova opatřena kamerovým systémem. Školní zahrada je osázena jehličnatými a listnanými stormy a keři, umožňuje dětem dostatek možností k pohybu. Součástí zahrady jsou záhony, které využíváme k našemu EKO programu. Zahrada je vybavena zahradním altánem, dvěma pískovišti a herními prvky pro pohybové aktivity dětí. Naproti školce se nachází rybník a v okolí školky jsou louky, pole a mnoho cest přístupných a bezpečných pro využití procházek či krátkých výletů.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Věcné podmínky

- ✓ Budova je dvoupodlažní umístěna ve svažitém terénu.
- ✓ Po několika rekonstrukcích, kterými mateřská škola postupně prošla se podmínky naší školy velmi zlepšily.
- ✓ V přízemí budovy se nacházejí šatny, prádelna a sklepní prostory.
- ✓ V prvním patře je kuchyně, jídelna, sklad potravin, sociální zařízení pro školní kuchyni, třída „Kořat“ a „Myšek“, společná umývárna pro obě třídy, WC pro dospělé, úklidová místnost a sklad lůžkovin.
- ✓ Ve druhém patře se nachází třída „Lvícat“, umývárna, WC pro dospělé, úklidová místnost, sklad lůžkovin a ředitelna.

- ✓ **Šatny** jsou vybaveny novými šatními bloky, které dětem umožňují dostatek prostoru při převlékání a sáčky s ramínky na oblečení. Pro snadnou orientaci jsou bloky i sáčky označeny značkami dětí. Prostory jsou vyhovující a snadno udržovatelné.
- ✓ **Sklepní prostory** jsou využívány k uskladnění potřebných věcí, vše je přehledně uloženo a označeno.
- ✓ **Školní kuchyně** je moderně kompletně vybavena. V roce 2015 proběhla menší rekonstrukce, kdy byla dovybavena částí kuchyňské linky, do kuchyně se pořídila nová výkonější myčka a škrabka na brambory. Bylo nutné provést menší stavební úpravy pro zapojení škrabky. Do skladu potravin byly nakoupeny 3 velké chladicí boxy na skladování potravin a větší mrazák.
- ✓ **Jídelna** je pro celou mš jen jedna. Třídy se v jídelně pravidelně střídají a dodržují stanovené časy, které jsou uvedeny v organizaci dne.
- ✓ **Třídy** jsou vybaveny dětským nábytkem, tělocvičným náradím, kterému je přizpůsobeno potřebám dětí, je zdravotně nezávadné, bezpečné a odpovídající počtu dětí.
- ✓ **Vybavení hračkami**, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno. Všechny hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a vyznaly se v systému uložení, jsou ustanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.
- ✓ **Umývárny** jsou přímo větratelné. Počet umyvadel a WC je vyhovující a odpovídá požadavkům. Umývárny jsou vybaveny sprchovým koutem. V umývárně jsou nové koupelnové bloky na ručníky, které umožňují oddělení jednotlivých ručníků od sebe.
- ✓ **Sklad lůžkovin** se nachází v prvním i druhém patře. Je vybaven regály, který umožňuje lůžkoviny uskladnit samostatně, pro každé dítě zvlášť.
- ✓ **Zahrada** je součástí mateřské školy a je dostatečně rozlehlá. Pro děti je zde dostatek prostoru pro volný pohyb. Jsou zde dvě pískoviště, nově byly pořízeny herní prvky – věžová sestava se skluzavkou, pohyblivá lávka, tunel, dřevěný domek, tabule na kreslení, prolézací tunel z vrbového proutí a zahradní altán. Byly nově pořízeny záhony, kde s dětmi pěstujeme jahody, zeleninu a bylinky.
- ✓ **Všechny vnitřní i venkovní** prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Jsou každoročně pod odborným dohledem revizních techniků. Zjištěné závady jsou ve spolupráci se zřizovatelem postupně odstraňovány.

Záměry:

- ✓ Obnova nábytku do 1. třídy.
- ✓ Postupně dle finančních možností doplňovat jednotlivé třídy v oblasti didaktických a tělovýchovných pomůcek, vybavení školní kuchyně, a obnovovat starší vybavení pro úklid mateřské školy.

3. 2. Životospráva

- ✓ Součástí mateřské školy je školní jídelna a kuchyně.
- ✓ Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava.
- ✓ Při sestavování jídelníčku jsou zohledňovány zásady zdravé výživy.
- ✓ Děti v rámci pitného režimu mají během dne stále k dispozici dostatek tekutin (po dohodě s rodiči si děti nosí svoje pití, podle potřeby je pití průběžně doplňováno).
- ✓ Děti nikdy do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby vše ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.
- ✓ Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.
- ✓ Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, snažíme se dodržovat dobu 2 hodin pobytu dětí venku, pokud to umožňují rozptylové a povětrnostní podmínky.
- ✓ Pro pobyt venku využíváme školní zahradu, ale i vycházek do okolí mateřské školy.
- ✓ Denní program respektuje individuální potřeby aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (dětem s nižší potřebou spánku je po poslechu pohádky, či relaxační hudby nabízen jiný klidový program).
- ✓ Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Záměry:

- ✓ Vést i nadále děti ke zdravému životnímu stylu, k samostatnosti a správným kulturním návykům.

3. 3. Psychosociální podmínky

- ✓ Naší snahou je, aby atmosféra ve škole byla vstřícná, bezkonfliktní – mezi personálem panují přátelské vztahy.
- ✓ Adaptace nově přichozích dětí probíhá postupně a individuálně, podle potřeb každého dítěte.
- ✓ Paní učitelky respektují potřeby dětí, napomáhají k jejich spokojenosti, děti mají možnost relaxace, nejsou zatěžovány spěchem a chvatem.
- ✓ Děti mají dostatek času na spontánní činnosti.
- ✓ Všechny děti mají rovnocenné postavení v kolektivu, nejsou manipulovány, jsou podporovány pozitivní motivací (nejsou podceňovány ani zesměšňovány).
- ✓ Ve vztazích mezi dospělými a dětmi je komunikace pozitivně laděná a projevuje se vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, vzájemná pomoc a podpora.
- ✓ Děti mají na jednotlivých třídách vytvořena pravidla chování, která si spoluvytvářejí s učitelkou, učí se pravidlům soužití.
- ✓ Dětem dáváme srozumitelné pokyny, kladně je motivujeme, nasloucháme jim, mají možnost volby při různých činnostech, podporujeme jejich samostatnost.

- ✓ Hodnocení dětí převažuje pozitivní – pochvalou a povzbuzením.
- ✓ Vedeme děti ke vzájemné pomoci, ohleduplnosti a zdvořilosti, ke kamarádství, k pomoci mladším dětem.
- ✓ Rámcový režim, který vychází z potřeb dětí, stanoví řád dne a dětem zaručuje pocit bezpečí, vyplývající z jistoty pravidelně se opakujících činností.
- ✓ Respektujeme potřeby dětí – děti si mohou přinést vlastní hračku do mateřské školy.
- ✓ Snažíme se však i o zpestření režimu mimořádnými akcemi, které jsou pro děti vítanou změnou (divadla, výlety, návštěvy, exkurze, setkání se ZŠ, akce s rodiči). Snažíme se vyhovět i individuálním požadavkům rodičů při těchto aktivitách.

Záměry:

- ✓ Věnovat pozornost dětem talentovaným, dětem s odkladem školní docházky, ale i dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.
- ✓ Poskytovat dětem dostatek času a prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.
- ✓ Snažit se více zapojovat rodiče ke spolupráci.
- ✓ Vytvářet takové prostředí, aby se v něm dobře cítilo každé dítě, rodič i zaměstnanec.

3. 4. Organizace

- ✓ Provoz mateřské školy je od 6,30 – 16,30 hodin.
- ✓ Pedagogickou práci zajišťuje 5 kvalifikovaných učitelek. Učitelé se plně věnují dětem a respektují jejich individuální potřeby.
- ✓ Uspořádání dne je pružně přizpůsobováno aktuálním potřebám dětí, jejich pracovnímu tempu, zájmům a potřebám. Je dostatečně dbáno na soukromí dětí, pokud mají děti potřebu uchýlit se do klidného kotuku a neúčastnit se společných činností, je jim to umožněno.
- ✓ Denní režim nám umožňuje pružně reagovat na mimořádné akce.
- ✓ Každý den je zařazen pobyt a volný pohyb dětí venku.
- ✓ Adaptační program pro nově příchozí děti je samozřejmostí, v případě potřeby je umožněn vstup rodičů do tříd.
- ✓ Kapacita mateřské školy je stanovena na 60 dětí a je plně využita.

Organizační chod tříd:

1. třída - Koťata a 2. třída - Myšky

6,30 – 8,00	příchod dětí do mateřské školy
6,30 – 9,30	spontánní hry, ranní kruh, výtvarné a pracovní činnosti s rozvíjením individuálních zálib a talentu, didakticky cílené činnosti individuální, skupinové či kolektivní, navazující na třídní vzdělávací program, pohybové aktivity, hrové a relaxační chvílky zaměřené na paměťové a logické hry, procvičování smyslů, jazykovou průpravu a grafomotoriku
8,30 – 9,05	osobní hygiena, ranní svačina
9,30 – 11,30	pobyt venku, hry, pohybové aktivity, pracovní činnosti, vycházky s ekologickým zaměřením, turistika, sezónní činnosti, činnosti jsou přizpůsobovány kvalitě ovzduší, pobyt venku se neuskutečňuje při mrazu, silném větru, dešti a při inverzi

- 11,30 – 12,05** osobní hygiena, oběd
- 12,00 – 14,00** osobní hygiena, odpolední odpočinek
spánek vychází z individuálních potřeb dětí, děti odpočívají při poslechu pohádky či relaxační hudby, děti s nižší potřebou spánku mohou vstávat dříve a učitelky jim nabízejí náhradní klidové aktivity (záleží na uvážení učitelky, aby nedocházelo k rušení spících dětí)
- 14,00 – 14,30** osobní hygiena, odpolední svačina
- 14,30 – 16,30** hry, odpolední zájmové činnosti dle volby dětí, rozcházení dětí (v 15,15 se děti ze všech tříd scházejí ve 2. třídě)

3. třída - Lvíčata

- 6,30 – 8,00** příchod dětí do mateřské školy
- 6,30 – 9,50** spontánní hry, ranní kruh, výtvarné a pracovní činnosti s rozvíjením individuálních zálib a talentu, didakticky cílené činnosti individuální, skupinové či kolektivní, navazující na třídní vzdělávací program, pohybové aktivity, hrové a relaxační chvílky zaměřené na paměťové a logické hry, procvičování smyslů, jazykovou přípravu a grafomotoriku
- 8,50 – 9,30** osobní hygiena, ranní svačina
- 9,50 – 11,50** pobyt venku, hry, pohybové aktivity, pracovní činnosti, vycházky s ekologickým zaměřením, turistika, sezónní činnosti, činnosti jsou přizpůsobovány kvalitě ovzduší, pobyt venku se neuskutečňuje při mrazu, silném větru, dešti a při inverzi
- 11,50 – 12,30** osobní hygiena, oběd
- 12,30 – 14,00** osobní hygiena, odpolední odpočinek
spánek vychází z individuálních potřeb dětí, děti odpočívají při poslechu pohádky či relaxační hudby, děti s nižší potřebou spánku mohou vstávat dříve a učitelky jim nabízejí náhradní klidové aktivity (záleží na uvážení učitelky, aby nedocházelo k rušení spících dětí)
- 14,00 – 14,30** osobní hygiena, odpolední svačina
- 14,30 – 16,30** hry, odpolední zájmové činnosti dle volby dětí, rozcházení dětí (v 15,15 se děti ze všech tříd scházejí ve 2. třídě)

Všechny činnosti v průběhu dne jsou prováděny pestrým, variabilním a motivačně stimulujícím způsobem, s ohledem na potřeby a zájmy dětí, jejich biologický rytmus a věkové zvláštnosti.

Záměry:

- ✓ Více zařazovat zdravotní preventivní pohybové aktivity.
- ✓ Budeme se i nadále snažit, aby nabídka činností, a organizace dne byla přizpůsobena možnostem a potřebám dětí.

3. 5. Řízení mateřské školy

- ✓ Řízení mateřské školy je řešeno Vnitřním, Organizačním, Provozním a Školním řádem.
- ✓ Školní řád vymezuje kompetence vně MŠ.
- ✓ Škola má vytvořen funkční informační systém uvnitř i navenek. Informovanost zaměstnanců – porady, schůzky, osobní jednání. Informovanost zákonných zástupců je zajištěna formou informačních nástěnek v šatně, individuálními rozhovory pedagogů se zákonnými zástupci, na webu mateřské školy, e-mailem a na třídních schůzkách.
- ✓ Plánování je funkční a průběžně se zlepšuje, vychází z předchozí analýzy a využívá zpětné vazby.
- ✓ Jsou jasně vymezeny povinnosti, úkoly a pravomoci všech zaměstnanců.
- ✓ V mateřské škole je vytvořeno ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názory.
- ✓ Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, podporuje jejich vzájemnou spolupráci a pozitivně je motivuje, oceňuje jejich aktivní práci na poradách.
- ✓ Prostředky řízení – porady provozní a pedagogické, hospitační činnost, kontrolní činnost, kontrola dokumentace, konzultační pohovory, účast na akcích pořádaných třídami, každodenní kontakt se zaměstnanci (problémy a aktuální situace se řeší hned).
- ✓ Školní vzdělávací program vypracovává ředitelka školy ve spolupráci s ostatními učiteli a je průběžně doplňován.
- ✓ Škola velmi dobře spolupracuje se zřizovatelem, poradenskými zařízeními, ZŠ a dalšími institucemi.

Záměry:

- ✓ Vytvářet ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojovat všechny pracovníky do chodu mateřské školy, respektovat jejich názor a ponechávat dostatek pravomocí.
- ✓ Pozitivně zaměstnance motivovat a podporovat týmovou spolupráci.

3. 6. Personální a pedagogické zajištění

✓ Pedagogičtí pracovníci:

Petra Strejčková, DiS.	- ředitelka	- kvalifikovaná (plný úvazek)
Ilona Dlouhá	- učitelka	- kvalifikovaná (plný úvazek)
Mgr. Petra Liptáková	- učitelka	- kvalifikovaná (plný úvazek)
Martina Polívková	- učitelka	- kvalifikovaná (plný úvazek)
Zdeňka Shbatová	- učitelka	- kvalifikovaná (plný úvazek)

✓ Provozní zaměstnanci:

Jiřina Fuitová	- VŠJ	- úvazek 0,875
Ivana Bártová	- kuchařka	- plný úvazek
Veronika Korpová	- školnice	- plný úvazek
Jana Buriánová	- uklízečka	- úvazek 0,375
	- pomocná síla v kuchyni	- úvazek 0,625

- ✓ Další vzdělávání pedagogických pracovníků se snažíme naplňovat podle aktuální nabídky, potřeb a finančních možností školy.

- ✓ Pracovní doba učitelek je organizována tak, aby byla při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče.
- ✓ Všechny učitelky jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).
- ✓ Veškeré snažení všech zaměstnanců směřuje k vytvoření důvěrného prostředí, aby děti v naší mateřské škole byly spokojené a šťastné.

Záměry:

- ✓ Umožnit další vzdělávání všem zaměstnancům v návaznosti na záměry mateřské školy.
- ✓ Podporovat dobré vzájemné vztahy mezi zaměstnanci pořádáním společných akcí, výletů.
- ✓ Vést zaměstnance k týmové spolupráci.

3. 7. Spoluúčast rodičů

- ✓ Ve vztazích s rodiči usilujeme o to, aby mezi rodiči a MŠ panovala oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a vzájemná spolupráce.
- ✓ Rodiče jsou pravidelně informováni o dění v mateřské škole, o akcích dětí, provozu MŠ, jídelníčku prostřednictvím třídních schůzek, informacemi na nástěnkách v šatně, na webových stránkách MŠ, e-mailem, při osobním kontaktu a na společných akcích.
- ✓ Rodiče jsou včas informováni o problémech dětí v mateřské škole jak zdravotních, tak i výchovných, nebo vzdělávacích. Učitelky se společně s rodiči snaží domlouvat na řešení problémů při výchově a vzdělávání, aby byly tyto problémy včas odstraněny.
- ✓ Při jednání se zákonnými zástupci dítěte se opíráme o naše pozorování, vycházíme rovněž ze záznamů o dítěti, které zpřehledňují vývoj a posun dětí.
- ✓ Učitelky chrání soukromí rodiny a zachovávají mlčenlivost o jejich interních záležitostech, jednají diskrétně, ohleduplně a taktně.
- ✓ Rodiče se aktivně podílejí na dění v MŠ, účastní se pořádaných akcí. Spolupráce s rodinou je velmi úzká, umožňuje ji každodenní kontakt se zákonnými zástupci dětí.

Oblasti spolupráce s rodiči:

- ✓ Adaptační postupy s cílem postupného přivykání dětí na nové prostředí.
- ✓ Společné akce s rodiči (společné prožívání tradičních zvyků – tvořivé odpoledne pro rodiče s dětmi „Advent a Velikonoce“, Zahradní slavnost – rozloučení s předškoláky, workshopy pro rodiče a děti).
- ✓ Aktivní pomoc rodičovské veřejnosti školy (zajištění exkurzí, pomoc při údržbě školy a zahrady, poskytnutí materiálů k pracovní výchově, sponzorství – vybavení tříd, dárky dětem, dodávky ovoce atd., rodiče pomáhají při opravách hraček a vybavení MŠ).

Záměry:

- ✓ Zaměřit se na spolupráci s rodiči v rámci partnerství, efektivní komunikace s rodiči, snažit se o vytvoření oboustranné důvěry.
- ✓ Využít odbornosti rodičů – seznámení dětí se svou profesí.

Spolupráce s ostatními institucemi

- ✓ Spolupracujeme se zřizovatelem obcí Braškov - účast na společných akcích se zřizovatelem.
- ✓ Obec Braškov finančně podporuje mateřskou školu.
- ✓ Pravidelně uskutečňujeme návštěvy místní knihovny.
- ✓ Spolupracujeme se základní školou – návštěvy předškoláků v 1. třídě ZŠ Unhošť.
- ✓ Spolupracujeme s poradenskými školskými zařízeními.

Záměry:

- ✓ Prohlubovat a rozšiřovat spolupráci se všemi partnery školy.

3. 8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- ✓ Snahou pedagogů naší školy je ve vzdělávání dětí vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomocí dětem, aby dosáhly co největší samostatnosti. Pedagogové respektují individuální potřeby a možnosti dětí.
- ✓ Školní vzdělávací program vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, z respektování individuálních potřeb a možností dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami.
- ✓ Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.
- ✓ Při vzdělávání dítěte s přiznanými podpůrnými potřebami spolupracujeme se Školským poradenským zařízením. S pracovníky poradenského zařízení konzultujeme úpravu podmínek vzdělávání.
- ✓ Podmínky pro vzdělávání dětí odpovídají individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Učitelky zajišťují tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí.

3. 9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- ✓ Mateřská škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.
- ✓ Ve školním vzdělávacím programu se snažíme vytvářet podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.
- ✓ Dítě, které vykazuje známky nadání, plně podporujeme a snažíme se mu vytvořit vhodné podmínky, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu.
- ✓ Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby se nadání dítěte mohlo projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.
- ✓ Zajišťujeme realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.
- ✓ Spolupracujeme se školským poradenským zařízením a zákonnými zástupci.

3. 10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- ✓ Jsou-li do mateřské školy přijaty děti mladší 3 let, snažíme se zajistit vhodné podmínky pro jejich výchovu, vzdělávání a péči.
- ✓ Děti jsou v heterogenní třídě společně s dětmi od 3 do 5 let. Ve třídě, kde se nachází tyto děti, jsou hračky, didaktický materiál a pomůcky, které jsou nevhodné, uskladněny ve vyšších skříňkách či policích. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- ✓ Mateřská škola je vybavena hračkami a pomůckami vhodné pro dvouleté děti.
- ✓ Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- ✓ Šatna mateřské školy je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem, pro uložení náhradního oblečení a hygienických potřeb.
- ✓ Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, dostatečný odpočinek). Děti mají možnost si zvolit, zda se chtějí zapojit do řízených činností se staršími dětmi, nebo si hrát, či odpočívat.
- ✓ Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dětem je umožněno používání specifických osobních pomůcek pro pocit bezpečí a jistoty.
- ✓ Učitelky vzdělávací činnost přizpůsobují možnostem a schopnostem dětí, volí vhodné metody a formy práce. Zařazují častější opakování činností, nápodobu, situační učení a rituály. Zohledňují krátkodobou soustředění a pozornosti dětí. Činnosti často střídají a největší prostor ponechávají hře a pohybovým aktivitám. Pobyt venku přizpůsobují malým dětem a častěji využívají pobyt na zahradě.
- ✓ Snažíme se o to, aby se děti cítily v mateřské škole dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Intenzivně spolupracujeme s rodiči.

Záměry:

- ✓ Dovybavení tříd hračkami a pomůckami pro dvouleté děti.
- ✓ Uskutečnit vzdělávání učitelek v oblasti specifikace práce pedagoga s dvouletými dětmi.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

- ✓ Předškolní vzdělávání v naší škole usnadňuje dítěti jeho další životní i vzdělávací cestu. Při organizaci vzdělávání se zaměřujeme na rozvíjení osobnosti dítěte, podporování jeho tělesného rozvoje a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu a napomáhání v chápání okolního světa. Motivujeme k dalšímu poznávání a učení.
- ✓ V MŠ jsou 3 třídy věkově smíšené, s názvy „KOŤATA” – pro děti od 3 (2) – 5 let, „MYŠKY” - pro děti od 3 (2) – 5 let a třetí třída s názvem „LVÍČATA” je pro nejstarší děti ve věku od 5-7 let, které se zde připravují na vstup do ZŠ.

4. 1. Charakteristika tříd

Rozdělení tříd:

1. třída „KOŤATA” – 18 dětí od 3 (2) – 5 let
2. třída „MYŠKY” – 22 dětí od 3 (2) – 5 let
3. třída „LVÍČATA” – 20 dětí od 5 – 7 let (pokud je OŠD)

- ✓ **U nejmladších dětí** se soustředíme na jejich adaptaci, seznámení se s pravidly chování a spolupráce, zvláštní pozornost věnujeme hlavně sebeobsluze a dodržování hygieny. Z metod využíváme nejvíce prožitkové učení, děti mají velký prostor pro spontánní činnost, převažuje názorná ukázka, společná práce s dopomocí a individuálním přístupem.
- ✓ **U starších dětí** prohlubujeme již dosažené znalosti a dovednosti. Připravujeme děti na vstup do ZŠ, zaměřujeme se na rozvoj grafomotoriky, rozumové dovednosti a matematické představy, rozvíjíme komunikativní dovednosti, pohybové dovednosti, estetické cítění ve výtvarné, hudební a literárně dramatické oblasti. Využíváme metody prožitkového učení, kooperativní učení hrou a činností, situační učení, spontánní sociální učení, experimenty a pokusy, názorné pomůcky i pracovní listy. Vedeme děti k samostatnému rozhodování a řešení úkolů.
- ✓ **Ve všech třídách** se soustředíme na vzájemné soužití dětí všech věkových skupin. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Při plánování činností přihlížíme k věku dítěte, jeho schopnostem a možnostem, vycházíme z potřeb a zájmů dětí. Děti nepřetěžujeme, poskytujeme jim dostatek odpočinku a odpočinku.
- ✓ Za příznivého počasí tráví děti venku každý den dvě hodiny. Důvodem vynechání pobytu venku jsou silný vítr, silný déšť, znečištěné ovzduší nebo teplota pod – 10°C.
- ✓ Po obědě je odpočinek dětí, kdy děti poslouchají četbu pohádek a příběhů, nebo relaxační hudbu. Pro děti s menší potřebou spánku jsou připravené klidové činnosti (prohlížení knih, kreslení, doplňkové programy, individuální činnosti...)
- ✓ Během roku plánovaně zařazujeme: koncerty, návštěvu divadla, divadelní představení pro děti v MŠ, karnevaly, kouzelnická vystoupení, sportovní olympiádu, dětský den, vánoční besídka, průvod čarodějnic, návštěvy výstav, výlety s ekologickým zaměřením i tematické výlety, návštěvu knihovny, exkurze.
- ✓ Nadstandardně jsou dětem nabízeny zájmové kroužky, které se konají po odpoledním odpočinku (kroužek angličtiny, keramika, jóga pro děti).

4. 2. Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd

- ✓ Při zařazování nově přijatých dětí do heterogenních tříd mateřské školy jsme připraveni zohledňovat přání zákonných zástupců, zejména v otázce začlenění sourozenců do stejné třídy – sourozenecké vazby. Dbáme na vyváženost třídy z hlediska pohlaví dětí.

4. 3. Zajištění soubežného působení dvou učitelů ve třídě

- ✓ V rámci možností naší mateřské školy se snažíme o zajištění soubežného působení dvou učitelek na třídě při pobytu venku, obědě a na školních akcích (výlety, divadla, exkurze...)

4. 4. Přijímání dětí

- ✓ O přijetí do mateřské školy rozhoduje ředitelka mateřské školy. Řídí se § 34 zákona 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším vzdělávání (Školský zákon) a vyhláškou MŠMT č.14/2005 ve znění pozdějších předpisů.
- ✓ Předškolní vzdělávání je povinné pro děti, které dosáhly od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhlo pátého roku věku (§ 34 odst. 1).
- ✓ Pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání předkládá zákonný zástupce dítěte:
  - Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání
  - Evidenční list dítěte, potvrzený pediatrem a podepsaný zákonným zástupcem
  - Občanský průkaz a rodný list dítěte
- ✓ Přijímání dětí do mateřské školy se provádí formou zápisu k předškolnímu vzdělávání.
- ✓ Kritéria pro přijetí, termín a místo zápisu stanoví ředitel mateřské školy v dohodě se zřizovatelem a zveřejní je způsobem v místě obvyklým (*prostřednictvím místního tisku, vývěsek, rozhlasem, na webu MŠ*).
- ✓ Zápis do mateřské školy se koná v období od 2. května do 16. května.
- ✓ Rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání do MŠ vydává ředitelka školy v souladu se správním řádem a školským zákonem do 30 dnů po zápisu.
- ✓ Ředitelka školy může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Tato informace bude potvrzená ošetřujícím lékařem na žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání.
- ✓ Pokud je pro dítě předškolní vzdělávání povinné, nepožaduje škola doklad o očkování.
- ✓ K předškolnímu vzdělávání se přijímají děti, které jsou státními občany ČR nebo se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie. K předškolnímu vzdělávání se přijímají také děti, které nejsou státními občany ČR ani jiného členského státu Evropské unie, pokud pobývají na území ČR oprávněně podle § 20 zákona – doklad o oprávněnosti pobytu dítěte na území ČR je zákonný zástupce dítěte povinen předložit při zápisu dítěte do MŠ.
- ✓ Do mateřské školy mohou být přijaty děti se speciálními vzdělávacími potřebami. K posouzení podmínek pro přijetí dětí se zdravotním postižením, je nutné písemné vyjádření školského poradenského zařízení, popřípadě také registrujícího lékaře.
- ✓ Do mateřské školy mohou být přijímány děti i v průběhu školního roku, pokud to dovoluje kapacita MŠ.
- ✓ Pro děti mladší tří let se stanovuje zkušební pobyt na dobu tří měsíců.

Povinné předškolní vzdělávání

- ✓ Povinné předškolní vzdělávání se vztahuje na státní občany České republiky, kteří pobývají na území České republiky déle než 90 dnů, a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů. Dále se povinné předškolní vzdělávání vztahuje na jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany. Povinné předškolní vzdělávání se nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením.
- ✓ Zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte (§ 34a odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., Školský zákon).
- ✓ Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech a to **v rozsahu nepřetržitých 4 hodin od 8,00 do 12,00 hodin.** (§ 1c vyhlášky č. 14/2005 Sb.)
- ✓ Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku v základních školách a středních školách. Zůstává ale právo dítěte vzdělávat se v mateřské škole po celou dobu provozu, v němž je vzděláváno (§ 34a odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., Školský zákon).
- ✓ Ředitel mateřské školy je oprávněn požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte. Zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti dítěte nejpozději do 3 dnů ode dne výzvy.
- ✓ Zákonní zástupci mají povinnost zajistit, aby dítě, které plní povinné předškolní vzdělávání, docházelo řádně do školy. Zanedbává-li péči o povinné předškolní vzdělávání, dopustí se tím přestupku podle 182a školského zákona. (§ 182a zákona č. 561/2004 Sb., Školský zákon)

Jiný způsob plnění povinné školní docházky

- ✓ individuální vzdělávání dítěte, které se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy
- ✓ vzdělávání v přípravné třídě základní školy a ve třídě přípravného stupně základní školy speciální
- ✓ vzdělávání v zahraniční škole na území České republiky, ve které ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky dle § 38a) Školského zákona

4.5. Pravidla organizace individuálního vzdělávání pro děti s povinnou předškolní docházkou

- ✓ Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání individuálním vzděláváním dítěte, je povinen oznámit tuto skutečnost řediteli spádové mateřské školy. Oznámení je povinen učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte (§ 34a odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., Školský zákon). V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

- ✓ Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat
  - jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte
  - uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno
  - důvody pro individuální vzdělávání dítěte.
- ✓ Ředitelka mateřské školy doporučí zákonnému zástupci dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno.
- ✓ Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech, které vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Způsob a termíny ověření:

- ✓ **Úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech bude ověřena poslední čtvrtek v listopadu od 8,00 do 12,00 hodin v Mateřské škole Braškov.**
- ✓ **Náhradní termín je stanoven na první čtvrtek v prosinci od 8,00 do 12,00 hodin v Mateřské škole Braškov.**
- ✓ Zákonný zástupce přivede dítě do mateřské školy v 8,00 hodin, kdy je stanoven začátek povinného předškolního vzdělávání. Učitelka mateřské školy zapojí dítě do spontánních i řízených činností. Ověřování bude probíhat převážně metodou pozorování a individuálního přístupu.
- ✓ Ředitel mateřské školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.
- ✓ Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.
- ✓ Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

STROM POZNÁNÍ

Motto školy:

„Všechno co opravdu potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské školce”

Robert Fulghum

Základní filosofie:

STROM - Školka, zdravé prostředí s radostnou atmosférou, tolerancí, pohodou, klidem. Tvůrčí a přátelské prostředí plné života a elánu.

KOŘENY- Pocit bezpečí, citové zázemí, vztah k nejbližším lidem, k prostředí, ve kterém žije.

VĚTVE - Rostoucí k vytyčenému cíli - všestranně rozvinuté, samostatné, tvořivé, zdravě sebevědomé, ctizádnostivé a přiměřeně se rozvíjející dítě.

KMEN - Symbol učitelky - opora - klidná a usměvavá kamarádka s blízkým citovým vztahem ke každému jedinci. Je připravena kdykoli pomoci, je tvořivá a nápavitá.

LISTY - Kolektiv dětí, které získávají zkušenosti, bohaté prožitky a dovednosti rozmanitými činnostmi. Tvořivost ve všech oblastech a prolínání oblastí (barevnost, různorodost v každodenní činnosti - slovo, kresba, malba, zpěv, tanec, pohyb, práce, zábava).

PLODY - Cíl - dítě připravené na další cestu - zdravé, všestranně rozvinuté, zvědavé, v určitých situacích odpovědné samo za sebe, bez logopedických vad, se širokou slovní zásobou, se snahou podílet se na spolurozhodování.

5. 1. Charakteristika programu

Školní vzdělávací program naší MŠ s názvem „Strom poznání“ je zpracován v souladu se záměry Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, s jeho rámcovými cíli a kompetencemi. Je to otevřený dokument, který umožňuje respektovat změny, rozvoj školy a aktualizaci vzdělávacího obsahu. Je zpracován do čtyř integrovaných bloků, které se pojí ke všem ročním obdobím. V každém integrovaném bloku je stanoveno několik doporučených témat, ze kterých si učitelé tvoří své tématické plány. Tyto témata mají různou délku, obvykle jsou týdenní nebo čtrnáctidenní. Je možné délku témat podle potřeby přizpůsobovat.

Díky poloze vesnice a rozlehlé zahradě se v našem programu zaměřujeme na ekologickou výchovu, která pomáhá seznámit děti s naším nejrozšířenějším ekosystémem a obohatit výuku o nová témata. Snaží se prohloubit zájem dětí o okolní prostředí a vede je k samostatnému uvažování, získávání informací, jejich třídění, hodnocení a vytváření postojů.

Dětem a jejich rodičům chceme především nabídnout kvalitní předškolní vzdělávání a usilujeme o to, aby čas prožitý v mateřské škole byl pro dítě radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých základů do života i vzdělání.

5. 2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- ✓ Dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost.
- ✓ Předávat dítěti takové informace a poznatky, aby z něj vyrůstal vnímavý, ohleduplný, pozorný a samostatný člověk.
- ✓ Všechny děti mají stejná práva, ale i povinnosti.
- ✓ Dávat dětem prostor k možné spoluúčasti na tvorbě denního programu.
- ✓ Respektovat právo dítěte na neúčasti nabízené činnosti – právo být pozorovatelem.
- ✓ Brát v úvahu, že každé dítě má právo být jiné, mít jiné potřeby a rozvíjet se jiným tempem.

Rámcové cíle – univerzální, přirozené a všudypřítomné

- ✓ Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- ✓ Osvojení hodnot, na nichž je založena naše společnost
- ✓ Získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Dílčí cíle – řízené činnosti v oblastech:

- ✓ **Dítě a jeho tělo**
hrajeme si a cvičíme, hrajeme si a pracujeme, poznáváme, co prospívá našemu tělu a zdraví
- ✓ **Dítě a jeho psychika**
hrajeme si a povídáme, hrajeme si a počítáme
- ✓ **Dítě a ten druhý**
hrajeme si s kamarády a máme se rády
- ✓ **Dítě a společnost**
hrajeme si a kreslíme, malujeme a výtvarně tvoříme, tančíme, hrajeme si s literárními texty
- ✓ **Dítě a svět**
hrajeme si a objevujeme svět kolem nás

Očekávané a konkretizované výstupy - „výsledek“ plnění jednotlivých dílčích cílů

Klíčové kompetence – soubor vědomostí, dovedností a postojů = výsledek předškolního vzdělávání – spontánní činnosti

- ✓ **Kompetence k učení** – děti dostávají aktivity typu pokus a omyl, aktivně se zapojují do námětových a didaktických her, experimentují, pracují s návodem pro stavbu z konstruktivních stavebnic, pracují s různými encyklopediemi, puzzle atd.
- ✓ **Kompetence k řešení problémů** – aktivně reagují na situace (např. vylité mléko) děti mají prostor k samostatnému řešení situace, provádějí pokusy s různými materiály, mají k dispozici pracovní a metodické listy, které samostatně řeší.
- ✓ **Kompetence komunikativní** – děti popisují obrázky, sdělují zážitky z prožitého víkendu, dodržují pravidla chování (poděkování, prosba aj.), pantomima, dramatizace, vyjádření svých pocitů.
- ✓ **Kompetence sociální a personální** – seznámení se, adaptace, možnost hodnotit svou práci.
- ✓ **Kompetence činností a občanské** – děti se podílejí na oslavě narozenin, na tvorbě pravidel ve třídě, umět projevit své potřeby, přání (jdu se napít, chci tolik jídla aj.), práva a povinnosti.

Jednotlivé dílčí cíle a očekávané výstupy jsme zařadili do integrovaných bloků, které jsou inspirovány prostředím, ve kterém dítě žije. Při jejich plnění volíme vhodné činnosti. Hrou a tvořivostí plníme jednotlivé rámcové i dílčí cíle a směřujeme k dosažení klíčových kompetencí.

Náš záměr

- ✓ Chceme, aby naše školka byla místem pohody a radosti, kde se budeme setkávat spolu se svými kamarády, paní učitelkami a rodiči. Budeme se snažit společně objevovat kouzelný svět kolem nás, prozkoumávat přírodu a být co nejvíce v pohybu.
- ✓ Naším úkolem je děti poznat a dát jim možnost rozvíjet se, položit jim základy celoživotního vzdělávání v motivujícím a pohodovém prostředí. Zvláštní důraz je kladen na porozumění hodnotám, dovednosti komunikace a kooperace, aktivní ovlivňování a ochranu zdraví, praktické činnosti denního života, výchovu samostatného myšlení, jednání a vzdělávání, multikulturní výchovu a environmentální výchovu. Tyto oblasti se prolínají celým výchovně vzdělávacím procesem.

5. 3. Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání

- ✓ Vzdělávání se uskutečňuje po celý den pobytu dětí v MŠ – při všech činnostech, vzájemně vyváženým a provázaným poměrem spontánních a motivovaných řízených aktivit.
- ✓ Specifickou formu představuje didakticky cílená činnost, ve které učitelka naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení za aktivní účasti dítěte (prožitkové činnosti, experimentování apod.)
- ✓ Všechny činnosti obsahují prvky hry, tvořivosti.
- ✓ Škola uplatňuje individuální, skupinovou a hromadnou formu vzdělávání.

Metody vzdělávání

- ✓ V mateřské škole se klade velký důraz na celkovou samostatnost dětí, schopnost vyjádřit svůj názor, umět požádat o pomoc, případně pomoci druhému, nebát se odmítnout nežádoucí projevy chování druhých, poradit si v běžných denních situacích a umět se rozhodnout.
- ✓ Učitelka hledá optimální pedagogické cesty ke každému dítěti, snaží se najít a vyzdvihnout jeho silné stránky a posílit či rozvinout slabší stránky. Snahou je respektovat individuální potřeby dětí.
- ✓ Využívat především herních forem a metod práce jako například metody prožitkového a kooperativního učení hrou, situační učení, spontánní sociální učení.
- ✓ Preferencí je učení na základě praktické zkušenosti, na základě přímých zážitků.
- ✓ Všechny aktivity jsou spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené.

5. 4. Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- ✓ Řídíme se vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění.
- ✓ Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (§ 16 odst. 1, Školského zákona). Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

- ✓ Plán pedagogické podpory zpracovává mateřská škola (třídní učitel) pro dítě od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě úprav ve vzdělávání, které jsou realizovány podle vzdělávacích potřeb dítěte, nebo zapojení do kolektivu.
- ✓ Plán pedagogické podpory má písemnou podobu.
- ✓ Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory mezi učiteli s cílem stanovení např. metod práce s dítětem, způsoby kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů.
- ✓ Bude stanoven termín přípravy plánu pedagogické podpory a učitel zorganizuje společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte.
- ✓ S plánem pedagogické podpory seznámí škola zákonného zástupce dítěte a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění a kontrole tohoto plánu.
- ✓ Plán obsahuje podpis osob, které byly seznámeny, včetně podpisu zákonného zástupce dítěte.
- ✓ Plán pedagogické podpory zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování plánu.
- ✓ Škola vyhodnocuje naplňování cílů plánu pedagogické podpory nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření.
- ✓ Podpůrná opatření mají vést k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- ✓ Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.
- ✓ Materiální podpora je zajištěna dle podmínek školy.

- ✓ Formy a metody vzdělávání jsou voleny tak, aby vždy respektovaly speciální vzdělávací potřeby dítěte, podporují kvalitu poznávacích procesů dítěte.

Postup školy před přiznáním podpůrných opatření druhého až pátého stupně

- ✓ Podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte.
- ✓ Není-li možné ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, poskytuje škola po projednání se školským poradenským zařízením a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte po dobu nezbytně nutnou jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně.
- ✓ Není –li doporučené podpůrné opatření poskytnuto do 4 měsíců ode dne vydání doporučení, škola projedná tuto skutečnost se školským poradenským zařízením.
- ✓ Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem dítěte průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření.
- ✓ Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, bezodkladně doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Obdobně postupuje škola i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.
- ✓ Pokud bude dítěti na základě zprávy školského poradenského zařízení doporučeno individuální vzdělávací plán škola jej vypracuje.

Individuální vzdělávací plán

- ✓ Individuálně vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice.
- ✓ Individuální vzdělávací plán obsahuje:
  - údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem,
  - identifikační údaje dítěte a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte,
  - informace o úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání,
  - úpravy metod a forem výuky a hodnocení dítěte,
  - případné úpravy výstupů ze vzdělávání dítěte,
  - jméno pedagogického pracovníka ŠPZ, se kterým spolupracujeme.
- ✓ Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte.
- ✓ Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje odpovědná učitelka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem dítěte.
- ✓ Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny pedagogy dítěte a zákonného zástupce dítěte, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.

- ✓ Naplňování individuálně vzdělávacího plánu pedagogický pracovník dvakrát ročně vyhodnocuje.

5. 5. Průběh vzdělávání dětí nadaných

- ✓ Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech.
- ✓ Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely.
- ✓ V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme plan pedagogické podpory.
- ✓ Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení.
- ✓ Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle plánu pedagogické podpory.
- ✓ Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením."

5. 6. Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let

- ✓ Mateřská škola zajišťuje vybavenost dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek, které jsou vhodné pro dvouleté děti.
- ✓ Ve třídě jsou pro zajištění bezpečnosti zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- ✓ Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- ✓ Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- ✓ Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- ✓ Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- ✓ Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- ✓ Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- ✓ Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- ✓ Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- ✓ V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Školní vzdělávací program „STROM POZNÁNÍ” je rozdělen do čtyř integrovaných bloků, které jsou zaměřené na čtyři roční období. Každý integrovaný blok má svůj název a obsahuje několik jednotlivých témat tak, aby se děti během roku seznámily se všemi oblastmi vzdělání. Vzdělávací obsah je tvořen mnohostranně pestrou nabídkou činností intelektových i praktických. Celky školního programu jsou tvořeny cyklicky a každoročně se opakují. Práce se Školním vzdělávacím programem je flexibilní s možností volného prostoru pro aktuální situace a aktivní příspěvky ze strany učitelů i dětí.

Každá třída si v rámci Třídního vzdělávacího programu vybere z daného integrovaného bloku téma. Pro jednotlivá témata vybírá učitelka klíčové kompetence, které jsou naplňovány dílčími cíli. Vždy jsou zohledněna specifika každé jednotlivé třídy, a to s ohledem na věk, potřeby a vývojové zvláštnosti dětí. Třídní programy jsou otevřené dokumenty, které se mohou v průběhu roku doplnit nebo upravit. Časový plán jednotlivých témat je stanoven přibližně na 1 týden, ale není striktně stanoven, je možné jej měnit dle aktuální potřeby. Závisí na okolnostech, zájmu dětí nebo na aktuálním dění v mateřské škole.

6. 1. Integrované bloky:

- ✓ **Strom plný barev**
- ✓ **Strom pod bílou peřinou**
- ✓ **Strom plný života**
- ✓ **Strom plný radosti**

Strom plný barev

Charakteristika bloku:

Tento blok je zaměřen na adaptaci nových dětí v MŠ takovou formou, která je pro ně co nejvíce přirozenější a co nejméně stresující. Opětovné sjednocení dětské kolektivy po prázdninách, získání pocitu pohody a sounáležitosti ve skupině, vytvoření základních pravidel vzájemných vztahů, chování a komunikace, která budou platit společně pro děti, zaměstnance MŠ i rodiče dětí, respektovat je a uplatňovat v každodenním vzájemném styku. Upevňujeme si hygienické a sebeobslužné návyky.

Osvojujeme si jednoduché poznatky o přírodě a jejích proměnách, objevujeme význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka. Utváříme si životní postoje prospívající zdraví. Sledujeme charakteristické rysy podzimního období, pečujeme o své okolí. Rozvíjíme pracovní zručnost s různým přírodním materiálem. Seznamujeme se s plody podzimu, sklízíme ovoce a zeleniny, s významem lidské práce na zahradě a na poli. Prožíváme krásu barev v přírodě, seznamujeme se se změnami počasí. Pozorujeme volně žijící živočichy a vyprávíme si, jak se připravují zvířátka na blížící se zimu, kam odlétají ptáci, přibližujeme si podzimní tradice a svátky.

Nabídka podtémat:

- ✓ Ahoj školko
- ✓ Hrajeme si s kamarády
- ✓ Moje rodina
- ✓ Babí léto
- ✓ Ovoce a zelenina
- ✓ Podzim na zahrádce, na poli a v lese
- ✓ Přiletěli draci, odletěli ptáci
- ✓ Barvy podzimu
- ✓ Zvířátka se připravují na zimu
- ✓ Co umí vítr a déšť
- ✓ Když kamarád stůně

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- ✓ uvědomění si vlastního těla
- ✓ rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- ✓ rozvoj a užívání všech smyslů
- ✓ rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- ✓ osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- ✓ osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Dítě a jeho psychika

- ✓ rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- ✓ posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- ✓ rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- ✓ získání relativní citové samostatnosti
- ✓ rozvoj schopnosti sebeovládání
- ✓ rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- ✓ rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Dítě a ten druhý

- ✓ seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- ✓ osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- ✓ posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- ✓ rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ✓ rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- ✓ poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- ✓ rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- ✓ vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- ✓ seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- ✓ vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět

- ✓ seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- ✓ vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- ✓ rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- ✓ rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka:

- ✓ ranní komunikační kruh
- ✓ praktické seznamování s prostředím mateřské školy, zahrady a okolí školy
- ✓ jednoduché pracovní a sebeoslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu apod.
- ✓ manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, náčiním, materiálem
- ✓ hry zaměřené na posilování kamarádských vztahů a seznamování, hry při nichž se dítě učí respektovat druhého
- ✓ aktivity vhodné na přirozenou adaptaci dítěte v prostředí, seznamování dětí s hračkami a pomůckami, jejich uložení
- ✓ činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití, spoluvytváření pravidel soužití ve třídě
- ✓ poznávání přírodního okolí, sledování změn v přírodě, pozorování přírody, sběr plodů, práce na zahradě (záhonky, úklid spadaného listí)
- ✓ poslech čtených pohádek a příběhů, prohlížení knih, časopisů, encyklopedií
- ✓ spontánní a námětové hry
- ✓ cvičení v projevu citů, v sebekontroli a v sebeovládání
- ✓ hry a činnosti k poznávání a rozlišování zvuků v přírodě
- ✓ rozhovory, hádanky, jazykové chvílky
- ✓ říkadla, básničky, písničky a hry se zpěvem a hudbou, dramatizace
- ✓ pohybové hry ve třídě, na zahradě i v přírodě
- ✓ pohybová cvičení – relaxační, dechová, zdravotní, lokomoční cvičení v přírodě (chůze v útvaru, běh, přelézání, skákání...)
- ✓ vycházky do okolí mateřské školy

- ✓ smyslové hry, cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, jazykové hry, sluchové hry a rytmická cvičení
- ✓ pozorování, pokusy a experiment
- ✓ činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí, směřující k prevenci úrazů, nemoci
- ✓ výtvarné činnosti – kreslení, malování, modelování, lepení stříhání, vytrhávání, práce s přírodninami
- ✓ praktické činnosti, kde se dítě seznamuje s různými přírodními materiály
- ✓ hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti, sebeovládání, ohleduplnosti, k ochotě půjčit hračku, střídat se, pomoci kamarádovi
- ✓ procvičování grafomotoriky – aktivity připravující na vstup do ZŠ (předškoláci).
- ✓ manipulace s obrázky (třídění, přiřazování, srovnávání, počítání...)
- ✓ činnosti zaměřené na matematické pojmy a jejich symboliku, tvary, množství
- ✓ nácvik vánočního pásma na besídku pro rodiče a hudebního pásma k rozsvícení vánočního stromu
- ✓ tvořivé odpoledne pro rodiče a děti
- ✓ pravidelná návštěva MŠ v místní knihovně
- ✓ divadla, výlety, exkurze

Očekávané výstupy:

- ✓ zachovávat správné držení těla
- ✓ zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- ✓ vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ✓ vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ✓ ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- ✓ zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- ✓ zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- ✓ mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- ✓ zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- ✓ pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- ✓ vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

- ✓ učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- ✓ učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- ✓ vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- ✓ poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- ✓ učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- ✓ odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- ✓ rozhodovat o svých činnostech
- ✓ ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- ✓ prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- ✓ respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- ✓ být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- ✓ zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- ✓ navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- ✓ porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- ✓ přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- ✓ dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- ✓ respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- ✓ uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- ✓ pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- ✓ začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- ✓ adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- ✓ zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- ✓ orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- ✓ zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

- ✓ osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- ✓ všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Strom pod bílou peřinou

Charakteristika bloku:

Tento integrovaný blok zahrnuje období Adventu a Vánoc. Seznamujeme se s různými zvyky a tradicemi. Doba adventní by nám měla přinést radost, že můžeme své blízké potěšit vlastnoručně vyrobeným dárkem. Rozvíjíme fantazii a povědomí o dobru a zlu. Společně s rodiči prožíváme vánoční tradice a zvyky.

Poznáváme charakteristické znaky zimy, vlastnosti sněhu a ledu, změny počasí. Seznamujeme se se zimními sporty na sněhu i na ledě, správným oblečením v zimě a s bezpečností při sportování. Učíme se znát jak funguje naše tělo, z čeho se skládá a co je potřeba dělat pro naše zdraví. Poznáváme časové pojmy a předměty denní potřeby ve spojení s činnostmi, které provádíme celý den.

Navazujeme na předchozí pozorování a poznatky o přírodě a uvádíme je postupně v souvislost, společná péče o lesní zvířata a ptactvo. Pozorujeme ptáky v krmítku na školní zahradě, pořádáme vycházky do okolí, hry a pokusy se sněhem.

Rozvíjíme manipulační, pohybové a výtvarné schopnosti spolu se zpěvem a tancem. Učíme se bezpečnému zacházení s nástroji, vnímat činnost a prožitky všemi smysly. Seznámíme děti s tradicí pohádek a karnevalových slavností (Masopust), dále pak s další dětskou literaturou a tou současnou. Vyrobíme si masky na karneval v MŠ. Pomocí pohádek chceme u dětí podněcovat představivost, fantazii, rozvoj řeči, vzbudit cit pro spravedlnost, pravdu, schopnost vcítit se do pocitů a nálad druhých. Hrajeme různé pohádky pro radost.

Předškoláci se připravují na blížící se zápis do základních škol, čeká nás návštěva prvních tříd v základní škole. Děti se učí poznávat různá povolání a seznamují se s tím co všechno lidé ke své práci potřebují, co je výsledkem jejich práce a z čeho se předměty kolem nás vyrábí.

Návrhy témat:

- ✓ **Brzy přijde Mikuláš**
- ✓ **Adventní čas**
- ✓ **Vánoční zvyky a tradice**
- ✓ **Vyprávíme si pohádky**
- ✓ **My tři králové**
- ✓ **Brzy budu školákem**
- ✓ **Zvířátka v zimě**
- ✓ **Zimní radovánky**
- ✓ **Jak se oblékáme**
- ✓ **Masopust**
- ✓ **Řemesla a povolání**
- ✓ **Moje tělo a smysly**
- ✓ **Co děláme celý den**

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- ✓ rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- ✓ osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- ✓ vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- ✓ rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- ✓ rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- ✓ osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- ✓ rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- ✓ rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- ✓ vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- ✓ osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- ✓ vytváření základů pro práci s informacemi
- ✓ poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- ✓ rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- ✓ rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý

- ✓ osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- ✓ posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- ✓ vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- ✓ rozvoj kooperativních dovedností
- ✓ ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost

- ✓ poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

- ✓ rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- ✓ rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- ✓ vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Dítě a svět

- ✓ vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- ✓ rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka:

- ✓ Komunikativní kruh, jazykové chvílky, hádanky
- ✓ Příprava vánočního vystoupení – hudební a pohybové hry, tématicky zaměřené
- ✓ Hudební činnosti, básničky, říkadla, písničky, dramatizace pohádek, tanečky
- ✓ Jednoduché pracovní a sebeoslužné činnosti během dne
- ✓ Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky...)
- ✓ Nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a postojů na místě)
- ✓ Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechové a relaxační)
- ✓ Samostatné vystupování, vyjadřování
- ✓ Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty a nástroji (zdobení, ozdoby, dárky), výroba dárek pro blízké
- ✓ Výtvarné a pracovní aktivity s různými druhy materiálů
- ✓ Tvůrčí činnosti (pečení cukroví, výroba adventních věnců, malování, modelování, výroba masek na karneval...), práce s různým dekorativním materiálem
- ✓ Aktivity podporující vzájemné vztahy, kamarádství, vzájemná pomoc, spolupráce
- ✓ Smyslové a psychomotorické hry, spontánní a námětové hry (na školu, na deomácnost, na lékaře...)
- ✓ Pojmenování vlastností předmětů – velikost, barva, materiál
- ✓ Práce se slovy, písmeny a čísly, hry s rýmy
- ✓ Činnosti zaměřené na matematické pojmy a jejich symboliku, tvary, množství
- ✓ Skupinová konverzace, vyprávění příběhů (podle skutečnosti, podle obrázků či fantazie)
- ✓ Grafomotrická cvičení, aktivity připravující na vstup do ZŠ (předškoláci)
- ✓ Činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí, k poznávání lidského těla
- ✓ Činnosti směřující k prevenci úrazů
- ✓ Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prosotru i rovině
- ✓ Hry zaměřené k poznávání různých společenských rolích
- ✓ Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- ✓ Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, přibližující dítěti přirozené časové posloupnosti dějů
- ✓ Hry a činnosti zaměřené na cvičení paměti, zlepšení koncentrace
- ✓ Hry podporující tvořivost, představitivost, komunikaci
- ✓ Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých variant

- ✓ Činnosti zaměřené k chápání pojmů
- ✓ Poslech čtených i vyprávěných příběhů k danému tématu
- ✓ Hry a experimenty s věcmi, které je obklopují (pokusy se sněhem, ledem, s vodou)
- ✓ Práce s mikroskopem a lupou
- ✓ Vycházky do okolí mateřské školy, bobování, klouzání, stavba sněhuláků, krmení ptáků a zvířat v lese
- ✓ Práce s knihami, encyklopediemi, ilustracemi, s obrazovým materiálem
- ✓ Vystoupení na akci „Rozsvěcení vánočního stromu“ v obci
- ✓ Vánoční besídka pro rodiče a veřejnost
- ✓ Návštěva MŠ v místní knihovně, návštěva ZŠ
- ✓ Karneval v MŠ, divadla, hudební vystoupení, výstavy, výlety a exkurze

Očekávané výstupy:

- ✓ koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ✓ vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ✓ ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ✓ pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- ✓ rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- ✓ mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- ✓ vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- ✓ porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děja zopakovat jej ve správných větách)
- ✓ učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- ✓ sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- ✓ sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- ✓ poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- ✓ projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- ✓ záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- ✓ vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- ✓ chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- ✓ chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer,

jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

- ✓ učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- ✓ vyjadřovat svou představitost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- ✓ uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- ✓ vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- ✓ uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- ✓ prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- ✓ těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- ✓ uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- ✓ spolupracovat s ostatními
- ✓ vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- ✓ bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- ✓ porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- ✓ utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- ✓ chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- ✓ vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- ✓ vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- ✓ mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- ✓ porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- ✓ rozlišovat activity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Strom plný života

Charakteristika bloku:

Odemykáme zemi jarním klíčem, sázíme semínka, pozorujeme jejich růst. Pěstujeme jahody, bylinky a zeleninu na záhoncích, zaléváme, plejeme a sklízíme jí a připravujeme si z ní chutnou svačinku. Všimáme si změn počasí v přímé souvislosti s roční dobou, při vycházkách pozorujeme jevy živé a neživé přírody, všimáme si prvních znaků jara. Využíváme okolní přírodu k získávání přímých a nezapomenutelných zážitků. Symbolem jara jsou mláďata. Kromě pozorování a pojmenovávání se děti učí znát, kde zvířata žijí a co k životu potřebují. Upozorňujeme též děti na nebezpečí, které dětem hrozí při styku s cizími zvířaty. Vedeme děti k citlivému vztahu k přírodě a ke všemu živému.

Objevujeme vodní svět, seznamujeme se s potoky, rybníky, řekami a moři, jejich obyvateli a se vším živým co kolem nich roste. Poznáváme vlastnosti vody, koloběh vody v přírodě. Učíme se uvědomovat si vodu jako nejdůležitější součást našeho života, vnímat její ochranu a udržitelnost pro další život.

Seznamujeme děti se zvyky a tradicemi, společně s rodiči tvoříme. Připomeneme si svátek maminek, v březnu měsíc knihy, duben – měsíc bezpečnosti (děti se naučí rozlišovat dopravní prostředky a seznamují se s bezpečností v dopravním provozu) a ekologie – Den Země (učíme se třídit odpad). Osvojíme si pojmy živá a neživá příroda, hvězdy, měsíc, pevniny a moře. Navštívíme knihovnu, záchranný hasičský sbor, ekologické středisko „Čabárna“, planetárium. Trávíme co nejvíce času na školní zahradě, v přírodě a soustavně se staráme a zlepšujeme prostředí školní zahrady.

Povíme si něco o městě kde žijeme, o našem státě, hlavním městě, seznámíme se s historií naší země.

Návrhy témat:

- ✓ **Voda a její proměny**
- ✓ **Přichází jaro**
- ✓ **Svátky jara**
- ✓ **Knihy je můj kamarád**
- ✓ **Na tom našem dvoře**
- ✓ **Čím cestujeme**
- ✓ **Den Země – naše planeta**
- ✓ **Tajemný vesmír**
- ✓ **Česká Republika – naše vlast**
- ✓ **U nás doma**
- ✓ **Posloucháme hudbu**
- ✓ **Vodní svět**

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- ✓ rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

- ✓ rozvoj a užívání všech smyslů
- ✓ osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- ✓ rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- ✓ rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- ✓ rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- ✓ posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- ✓ vytváření základů pro práci s informacemi
- ✓ rozvoj schopnosti sebeovládání
- ✓ rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý

- ✓ osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- ✓ vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- ✓ rozvoj kooperativních dovedností
- ✓ ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost

- ✓ rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- ✓ rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- ✓ vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- ✓ vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat

Dítě a svět

- ✓ poznávání jiných kultur
- ✓ pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- ✓ osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- ✓ rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- ✓ vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka:

- ✓ Komunikační kruh.
- ✓ Hry a činnosti k poznávání a rozlišování zvuků v přírodě
- ✓ Smyslové a psychomotorické hry
- ✓ Činnosti zaměřené na obohacování slovní zásoby, pojmenovávání předmětů, jevů a dění
- ✓ Manipulační činnosti s materiálem, pomůckami a nástroji
- ✓ Pohybové hry a aktivity ve třídě, na zahradě i v přírodě
- ✓ Pohybová cvičení – relaxační, zdravotní, lokomoční cvičení v přírodě (chůze v útvaru, běh, přelézání, skákání...)
- ✓ Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru, v obci
- ✓ Hraní rolí, dramatické činnosti
- ✓ Přímé pozorování, pokusy, objevování, experimenty
- ✓ Kooperativní činnosti ve dvojicích, skupinkách
- ✓ Grafomotorika – aktivity připravující na vstup do ZŠ (předškoláci)
- ✓ Námětové hry
- ✓ Výlety s ekologickou tematikou do přírody
- ✓ Pracovní a pěstitelské činnosti – výsev semen, práce se sazenicemi, pozorování vývinu a struktury rostlin, práce na záhonech – pletí, úklid
- ✓ Hry se zpěvem a pohybem
- ✓ Činnosti zaměřené na ekologii, třídění odpadu, poznávání ekosystému (les, louka, rybník), na péči o životní prostředí
- ✓ Činnosti zaměřené na matematické pojmy a jejich symboliku, tvary, množství
- ✓ Hry na rozšíření sociálních rolí
- ✓ Činnosti zaměřené na osvojování poznatků, práce s knihou, orientace v encyklopedii
- ✓ Velikonoční zvyky a tradice, výroba dárků a dekorací
- ✓ Výtvarné a pracovní aktivity s různými druhy materiálů - stříhání, lepení, modelování, navlékání, spojování
- ✓ Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti, k ochotě rozdělit se, pomoci...
- ✓ Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije
- ✓ Výlety, exkurze, divadla, pochod čarodějnic obcí, Velikonoční zajíček v MŠ, návštěva ekologického centra
- ✓ Tvořivé odpoledne pro rodiče a děti
- ✓ Pravidelná návštěva MŠ v místní knihovně

Očekávané výstupy:

- ✓ zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- ✓ vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ✓ ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

- ✓ zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- ✓ mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- ✓ zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- ✓ správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- ✓ vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- ✓ formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- ✓ sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- ✓ utvořit jednoduchý rým
- ✓ poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- ✓ rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- ✓ zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- ✓ postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- ✓ řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- ✓ nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- ✓ vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- ✓ uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- ✓ přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- ✓ být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- ✓ přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- ✓ odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- ✓ uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- ✓ chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- ✓ pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- ✓ chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- ✓ vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- ✓ uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat

společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

- ✓ zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Strom plný radosti

Charakteristika bloku:

Nastupující teplé počasí nám umožní užívat si sluníčka a trávit hodně času na školní zahradě a v přírodě. Oslavíme svátek dětí, uspořádáme sportovní olympiádu a budeme se těšit na prázdniny.

Seznámíme se se zvířátky z celého světa. S blízcími se prázdninami jezdí spousta dětí k moři a tak se podělíme s ostatními o své zážitky. Upozorníme na nebezpečí, která nás mohou potkat u vody, zopakujeme si jak se bezpečně chovat na vycházkách a na výletech.

Při vycházkách, nebo na školní zahradě pozorujeme a poznáváme různé druhy hmyzu. Upozorňujeme na nebezpečí štípnutí hmyzem, uštknutí hadem apod.

Zopakujeme si, co už všechno umíme a známe. S budoucími školáky se slavnostně rozloučíme na naší zahradní párty.

Návrhy témat:

- ✓ **Ze života hmyzu**
- ✓ **Exotická zvířata**
- ✓ **Sportovní olympiáda**
- ✓ **Těšíme se na prázdniny**

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- ✓ uvědomění si vlastního těla
- ✓ rozvoj a užívání všech smyslů
- ✓ rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Dítě a jeho psychika

- ✓ rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- ✓ rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- ✓ poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- ✓ rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- ✓ získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- ✓ dodržování pravidel chování ve vztahu k druhému a rozvíjení vztahů k druhým lidem
- ✓ vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

- ✓ ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost

- ✓ rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- ✓ vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět

- ✓ vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- ✓ osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- ✓ vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka:

- ✓ Komunikativní kruh, společné rozhovory
- ✓ Pohybové hry a činnosti, soutěže, olympiáda
- ✓ Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru
- ✓ Hudebně pohybové hry
- ✓ Smyslové hry, společenské hry, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, hry s rýmy
- ✓ Grafomotorické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- ✓ Různé výtvarné techniky, výtvarné a pracovní činnosti
- ✓ Manipulace s obrázky
- ✓ Ekologické vycházky se zaměřením na pozorování hmyzu a přírodních jevů
- ✓ Četba a vyprávění příběhů
- ✓ Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů zpráv
- ✓ Činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí
- ✓ Činnosti slovní, literární, dramatické, výtvarné, hudební podněcující tvořivost a nápaditost
- ✓ Pozorování, experimenty
- ✓ Práce na školní zahradě – plevelení, úklid
- ✓ Zpěv s doprovodem hudebních nástrojů
- ✓ Práce s knihami, encyklopediemi, časopisy a obrázky
- ✓ Zahradní party pro rodiče a veřejnost
- ✓ Návštěva knihovny
- ✓ Vycházky do přírody, Výlety, divadla

Očekávané výstupy:

- ✓ zachovávat správné držení těla
- ✓ zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

- ✓ vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ✓ pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- ✓ vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- ✓ domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- ✓ chápat slovní vtíp a humor
- ✓ rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- ✓ přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- ✓ prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- ✓ vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- ✓ zorganizovat hru
- ✓ uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- ✓ prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- ✓ odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- ✓ uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- ✓ spolupracovat s ostatními
- ✓ dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- ✓ vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- ✓ chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

6.2. Dílčí programy školy

Tyto doplňkové projekty a programy jsou součástí TVP a jsou začleněny přímo do tématických bloků, jako obohacení poznatků z dané oblasti a jsou zařazovány aktuálně, či jako součást program průběžně po celý rok.

Program ekologické výchovy

Ekologická výchova by měla u dětí utvářet základní hygienické, sociální a kulturní návyky, probouzet u dítěte citový vztah k přírodě, podávat mu základní poznatky o správném a nesprávném chování k přírodě.

K nejcennějším metodám patří přímé pozorování rostlin, stromů, zvířat... Proto také nejvíce využíváme školní zahradu a blízké okolí, kde má dítě možnost být v bezprostředním styku s přírodou a může ji vnímat všemi smysly.

Na naší školní zahradě máme tři záhonky, kde společně s dětmi pečujeme o bylinky a různé druhy rostlin. Na podzim s dětmi připravujeme zahradu na zimní odpočinek, při těchto činnostech děti získávají své první pracovní zkušenosti. V okolních zahradách mám možnost poznávat okrasné květiny a keře. Během celého roku podnikáme vycházky ekologickou tematikou.

Zaměřujeme se:

- ✓ Pozorování změn v přírodě na jaře, v létě, na podzim i v zimě
- ✓ Pozorování divokých zvířát (kachny, veverky, ptactvo...)
- ✓ Drobné pěstitelské práce školní zahradě (údržba záhonků, schrabování listů na zahradě, jarní příprava záhonků...),
- ✓ Sběr přírodnin (kaštiny, žaludy...) pro různé tvoření a pro přikrmování zvířete v zimě
- ✓ Péče o ptáky a zvířata v zimním období (na zahradě máme krmítka, kam sypeme pravidelně krmivo, nosíme zvířátkům do lesa kaštiny a žaludy, chodíme krmit kachny k rybníku...)
- ✓ Hry a tvoření s přírodninami, využíváme odpadový materiál pro pracovní i výtvarnou výchovu
- ✓ Pracujeme s různými druhy materiálů, studujeme encyklopedie, provádíme pokusy, povídáme si a učíme se rozumět přírodě
- ✓ Vycházky, výlety a exkurze s ekologickou tematikou
- ✓ Vedeme děti k ochraně přírody a životního prostředí a třídění odpadu

Pojďte s námi za knížkami

Pravidelné čtení pomáhá škole plnit její vzdělávací a výchovnou funkci. Chceme děti vest k lásce ke knize, čtenému slovu, pravidelným předčítáním učít děti jazyku, myšlení, obohacovat jejich paměť a obrazotvornost, upevňovat u dětí vzorce morálního chování, posilovat dětské sebevědomí. Čtením posilovat jazykové dovednosti, všeobecné dovednosti a vědomosti, pokládat základy pro vlastní návyk čtení, předcházet závislosti na počítačích a televizi a poskytnout příležitost ke každodennímu kontaktu s knihou a psaným slovem.

Zaměřujeme se:

- ✓ Každodenní předčítání
- ✓ V ranních činnostech nabízíme dětem k prohlížení knihy, encyklopedie...
- ✓ Vyprávíme si s dětmi různé příběhy podle obrázků
- ✓ V ranním kruhu, volných i řízených činnostech zařazujeme rozhovory o domácím čtení v rodině
- ✓ Při odpoledním odpočinku zařazujeme čtení na pokračování
- ✓ Zařazujeme hry na knihovnu, na prodejnu knih
- ✓ Pravidelně 1x za měsíc navštěvujeme místní knihovnu, kde se děti seznamují s provozem knihovny a jejím významem, v rámci návštěvy si zapůjčujeme knihy do MŠ
- ✓ Pravidelné besedy a tematicky zaměřené předčítání textů pohádek v místní knihovně

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

CO A JAK	NÁSTROJE	JAK ČASTO	KDO
EVALUACE ŠVP PV			
- soulad ŠVP PV s RVP PV - funkčnost ŠVP - naplňování cílů ŠVP	- dotazník - rozhovory s učitelkami - analýza	- dotazník – 1x ročně - průběžně - PP – 2x ročně	- učitelky - ředitelka
EVALUACE TVP			
- soulad TVP s ŠVP - naplňování cílů TVP	- konzultace - hospitace - přehledy o rozvoji dítěte - záznamy v TVP	- na konci školního roku (případná korekce na další školní rok)	- učitelky - ředitelka
EVALUACE PODTÉMAT INTEGROVANÝCH BLOKŮ			
- zhodnocení témat dle: - zajímavosti vzdělávací nabídky - dle návaznosti - dle časového rozvržení - naplnění stanovených cílů	- záznamy do TVP - hodnotící list - konzultace - pedagog. porady - dle potřeby záznamy do přehledu o rozvoji dítěte	- vždy po ukončení realizace podtématu integrovaného bloku	- učitelky - ředitelka
- zhodnocení souladu vytvořených podtémat daného integrovaného bloku	- konzultace - pedagog. porady	- na konci školního roku (případná korekce na další školní rok)	- učitelky - ředitelka
EVALUACE DOPLŇKOVÝCH PROGRAMŮ			
- plnění záměrů - začlenění do jednotlivých IB - zhodnocení doplň. programu ve vztahu k naplnění záměrů a osobním pokrokům dětí	- konzultace - pedagog. porady	- 1 x za 3 měsíce konzultace s učitelkami - průběh realizace, naplnění záměrů - 1 x ročně celkové zhodnocení na ped. poradě	- učitelky - ředitelka

EVALUACE INDIVIDUÁLNÍHO ROZVOJE DĚTÍ			
- zhodnotit osobní pokroky dětí	- konzultace učitel – rodič - portfolio dítěte - záznamy o rozvoji dítěte - konzultace pedagogů - pedag. porady	- průběžně - záznamy o pokrocích – 2x ročně (jinak průběžně dle potřeby)	- učitelky - ředitelka
EVALUACE UPLATNĚNÝCH METOD A FOREM PRÁCE			
- zhodnocení vlastního průběhu z hlediska používání metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP	- hospitace - konzultace pedagogů - dotazník	- průběžně - dotazník – 1x ročně	- učitelky - ředitelka
OSOBNÍ ROZVOJ PEDAGOGŮ			
- uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci - autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu - autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnost. růstu	- hospitace - konzultace pedagogů - dotazník	- průběžně - dotazník – 1x ročně	- učitelky - ředitelka
EVALUACE PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ			
- materiální	- pozorování - pedagogické a provozní porady - dotazník	- průběžně - dotazník – 1x ročně	- všichni zaměstnanci
- životospráva	- pozorování - pedagogické a provozní porady - dotazník	- průběžně - dotazník – 1x ročně	- všichni zaměstnanci

- psychosociální	- pozorování - pedagog. porady - konzultace pedagogů - hospitace - dotazník	- průběžně - dotazník – 1x ročně - hospitace dle plánu	- učitelky - ředitelka
- organizační	- pozorování - pedagogické a provozní porady - dotazník	- průběžně - dotazník – 1x ročně	- učitelky - ředitelka
- řízení	- rozhovory - pedagogické a provozní porady - dotazník	- průběžně - dotazník – 1x ročně	- všichni zaměstnanci
- personální	- rozhovory - pozorování - hospitace - kontroly - sebehodnocení - pedagogické a provozní porady - dotazník	- průběžně - hospitace a kontroly dle plánu - dotazník – 1 x ročně	- všichni zaměstnanci

EVALUACE SPOLUPRÁCE S RODIČI, JINÝMI SUBJEKTY, AKCE ŠKOLY

- s rodiči	- schůzky rodičů - konzultace - dotazník - pedagogické a provozní porady	- schůzky rodičů – 2 x ročně - dotazník – 1 x ročně - průběžně	- rodiče - všichni zaměstnanci
- ostatní subjekty (zřizovatel, ZŠ, ostatní veřejnost)	- prezentace na veřejnosti - konzultace - zpětná vazba	- 1x ročně	- všichni zaměstnanci - veřejnost
- akce školy	- pedagogické a provozní porady - konzultace	- 1 x ročně	- všichni zaměstnanci